

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

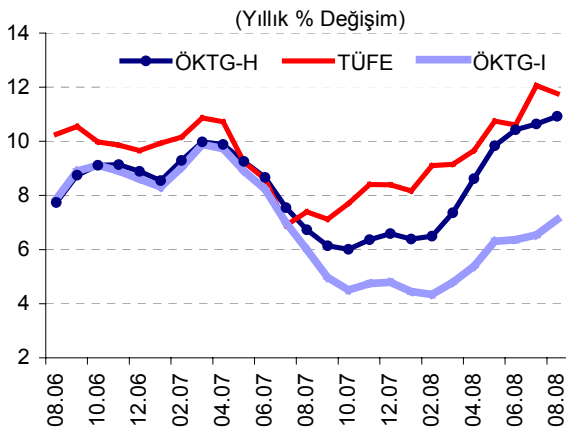
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2008

ÖZET...

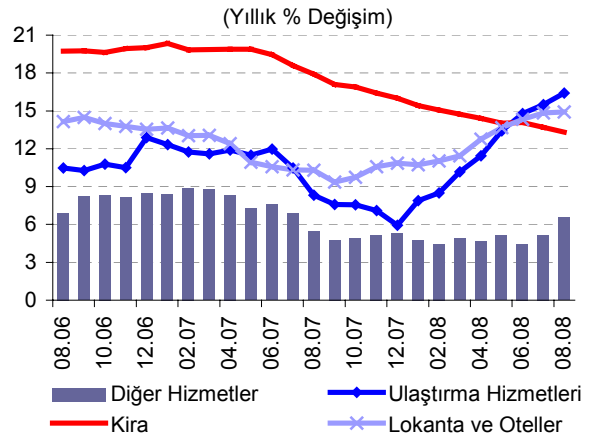
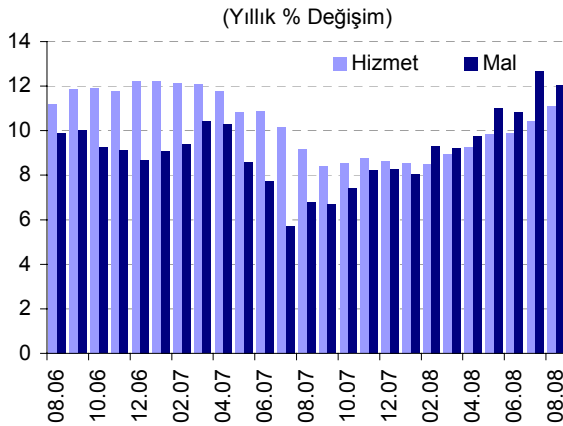
Ağustos ayında tüketici fiyat endeksi yüzde 0,24 oranında düşmüş ve yıllık enflasyon yüzde 11,77'ye gerilemiştir. İşlenmiş gıda fiyatlarının yıllık artış oranı beklendiği gibi gerilemeye başlarken, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki düzeltme devam etmiştir. Petrol fiyatlarındaki düşüşler akaryakıt fiyatlarını olumlu etkilerken doğalgaz ve su fiyatlarındaki artışlar enerji grubunun yıllık enflasyonundaki gerilemeyi geciktirmiştir. Gıda ve enerji gruplarının yıllık enflasyona katkısı Ağustos ayında 7,69 puana gerilemiştir. Kiranın yıllık artış oranındaki istikrarlı yavaşlama sürerken, arz yönlü şokların gecikmeli etkileri ulaştırma ve yemek hizmetleri fiyatlarını olumsuz etkilemeye devam etmiştir. Özel kapsamlı göstergelerden H ve I'nın yıllık enflasyonlarında baz etkisi nedeniyle artış gözlene de mevsimsellikten arındırılmış rakamlar temel eğilimin aşağı yönlü olduğuna işaret etmektedir. Petrol ve gıda fiyatlarındaki olumlu görünümün sürmesi halinde önümüzdeki dönemde enflasyonun kademeli olarak düşmeye devam etmesi beklenmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Ağustos ayında tüketici fiyat endeksi yüzde 0,24 oranında düşmüş ve yıllık enflasyon yüzde 11,77'ye gerilemiştir. Enerji, işlenmemiş gıda ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı 0,3 puan yükselerek yüzde 10,92'ye ulaşmıştır. Bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı ise 0,6 puanlık yükselişle yüzde 7,12 olmuştur. Bu iki göstergenin yıllık artış oranındaki yükselişte baz etkisi belirleyici olmuştur.

Ağustos ayında mal grubu fiyatları yüzde 0,61 oranında azalırken hizmet grubu fiyatları yüzde 0,81 oranında artmıştır. Yıllık enflasyon hizmet grubunda yüzde 11,10'a yükselirken, mal grubunda yüzde 12,03'e gerilemiştir.

Gıda ve enerji fiyatlarının yemek ve ulaştırma hizmetleri fiyatları üzerindeki olumsuz etkileri geçtiğimiz aylara kıyasla yavaşlama göstermiştir. Ulaştırma hizmetleri fiyatları şehir içi toplu taşıma ücretlerindeki artışlarla yüzde 1,16 oranında yükselirken, yemek hizmetleri fiyatları yüzde 0,82 oranında artmıştır. Haberleşme hizmetleri yıllık enflasyonu ise gerek baz etkisi gerekse sabit telefon görüşme ücretlerindeki artışlar sonucu 4 puan yükselerek yüzde 7,44 olarak gerçekleşmiş ve hizmet yıllık enflasyonunun Ağustos ayındaki artışının temel belirleyicisi olmuştur. Diğer taraftan, kiranın yıllık enflasyonu istikrarlı düşüş eğilimini sürdürmüştür.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

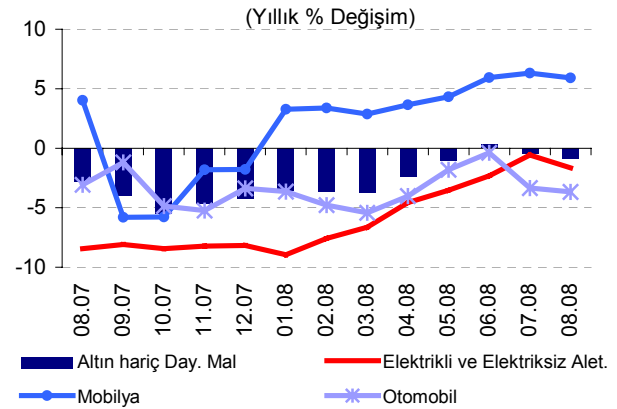
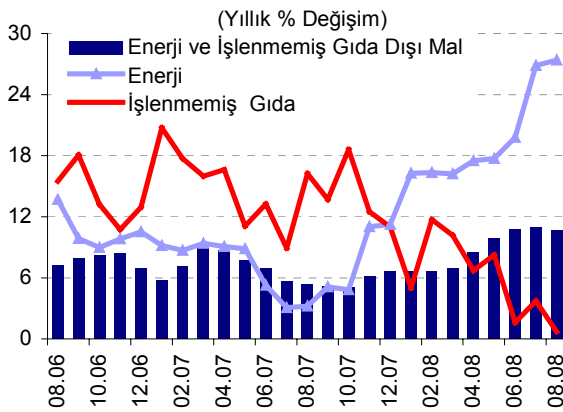

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2008

Enerji fiyatları, akaryakıt ürünleri fiyatlarındaki yüksek oranlı gerilemeye rağmen doğalgaz, şebeke suyu ve katı yakıtlar fiyatlarındaki artışların etkisiyle Ağustos ayında yüzde 0,47 oranında artmış ve böylece yıllık enerji enflasyonu yüzde 27,38'e yükselmiştir.

Enerji ve gıda dışı mal fiyatları Ağustos ayında yüzde 1,7 oranında gerilerken, bu grupta yıllık enflasyon önceki aydaki seviyesini korumuştur. Giyim grubu yıllık fiyat artışı Ağustos ayında yüzde 3,7'ye yükselirken, ilaç fiyatları yüzde 4,64 oranında artmıştır. Yeni Türk lirasındaki güçlenmenin ve iç talepteki ılımlı seyrin etkisiyle dayanıklı mal grubunda (altın hariç) yıllık enflasyon yüzde -0,91'e gerilemiştir.

Dayanıklı mal fiyatları (altın hariç) Ağustos ayında yüzde 0,68 oranında düşmüştür. Mobilya fiyatları yüzde 0,85 oranında azalırken, özellikle beyaz eşya fiyatlarındaki düşüş ile elektrikli ve elektriksiz aletler grubu fiyatları yüzde 1,42 oranında gerilemiştir. Bunun yanında, altın fiyatları aylık bazda yüzde 11,05 oranında azalmıştır.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Ağustos 2008	Ağustos 2007	Ağustos 2008	Ağustos 2007
TÜFE	-0,24	0,02	11,77	7,39
1. Mallar	-0,61	-0,03	12,03	6,77
Enerji	0,47	0,07	27,38	3,23
İşlenmemiş Gıda	-1,03	1,99	0,68	16,24
İşlenmiş Gıda	0,70	1,42	24,61	9,23
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-1,70	-1,68	4,19	3,49
Dayanıklı Mallar	-1,62	-0,02	0,61	-3,20
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-0,68	-0,20	-0,91	-2,80
Yarı Dayanıklı Mallar	-1,26	-1,96	16,74	4,21
Dayanaksız Mallar	0,15	1,28	11,84	11,15
2. Hizmetler	0,81	0,18	11,10	9,16
Kira	1,08	1,41	13,32	17,92
Lokanta ve Oteller	0,78	0,71	14,92	10,30
Ulaştırma Hizmetleri	1,16	0,38	16,40	8,33
Diğer Hizmetler	0,60	-0,69	6,55	5,43

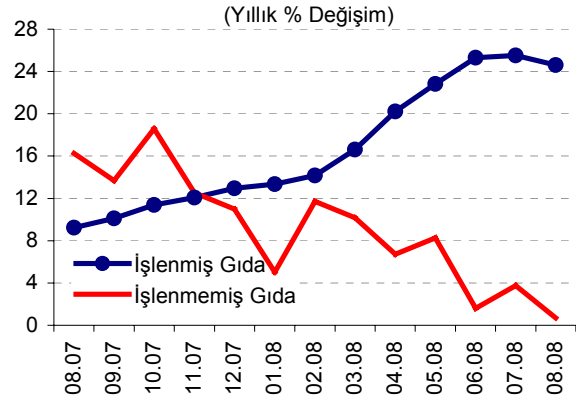
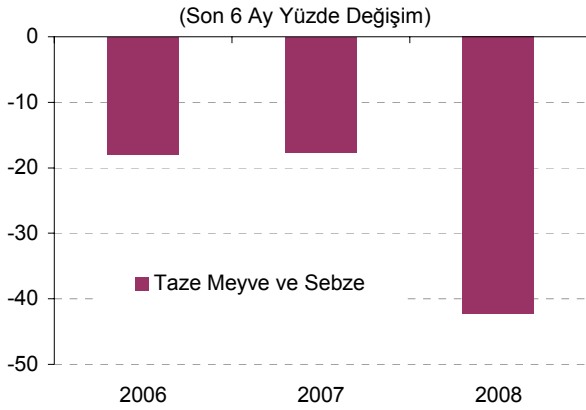
Kaynak: TÜİK, TCMB.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2008

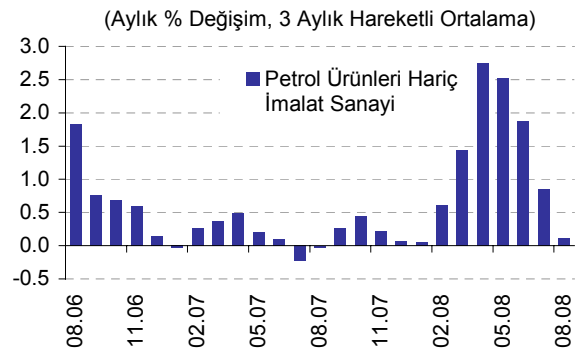
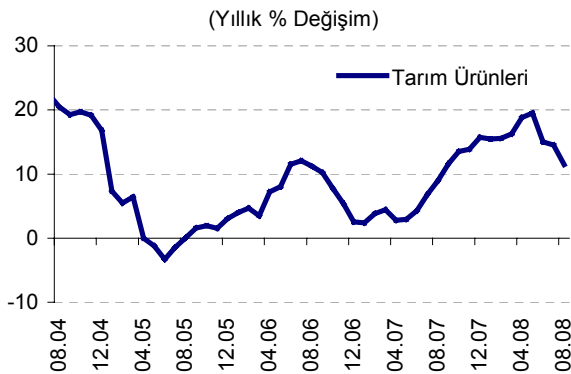
İşlenmemiş gıda fiyatları yıllık artışı Ağustos ayında yüzde 0,68 seviyesine gerilemiştir. Grup fiyatlarındaki bu olumlu görünümde, özellikle son altı aylık dönemde önceki yıl gerçekleştirmelerine kıyasla oldukça yüksek oranda gerileyen ve yıllık enflasyonu yüzde -18,03 seviyesinde bulunan taze sebze-meyve alt grubunun etkisi görülmektedir. Diğer taraftan, bakliyat fiyatlarında kuraklık kaynaklı artışlar Ağustos ayında da sürmüştür.

İşlenmiş gıda ürünleri fiyatlarında Temmuz ayında gözlenen görece yavaşlama Ağustos ayında daha da belirginleşmiş ve grup fiyatları yıllık artışı yüzde 24,61'e gerilemiştir. Bu gelişimde ekmek ve tahıllar alt grubu fiyatlarındaki olumlu seyir etkili olmuştur. İşlenmiş gıda fiyatlarının yıllık artış oranının yılın kalan döneminde kademeli olarak düşmeye devam edeceği tahmin edilmektedir.

...ÜFE...

Ağustos ayında üretici fiyatları yüzde 2,34 oranında azalırken, yıllık ÜFE enflasyonu yüzde 14,67'ye gerilemiştir. Üretici fiyatlarında görülen azalışın 0,37 puanı tarım ürünleri, 1,96 puanı ise sanayi ürünleri fiyatlarında görülen azalıştan kaynaklanmıştır.

Ağustos ayında imalat sanayi fiyatlarında gözlenen yüzde 3,14 oranındaki düşüşte petrol ürünleri ve ana metal sanayi fiyatlarında görülen yüksek oranlı azalışlar etkili olmuştur. Ana metal sanayi ve petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatları ise yüzde 0,23 oranında gerilemiştir. Ana metal sanayi fiyatlarında Ocak ayından bu yana görülen yüksek oranlı artış eğiliminin ardından Ağustos ayında sektör fiyatları yüzde 10,09 oranında gerilemiştir. Ağustos ayında plastik-kauçuk, kimyasal maddeler, gıda, giyim, basın-yayım ve mobilya sektörlerinde fiyatların Temmuz ayına göre arttığı, diğer sektörlerde ise fiyatların gerilediği görülmektedir.

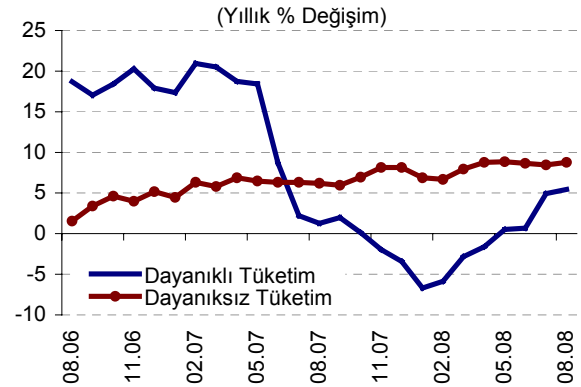
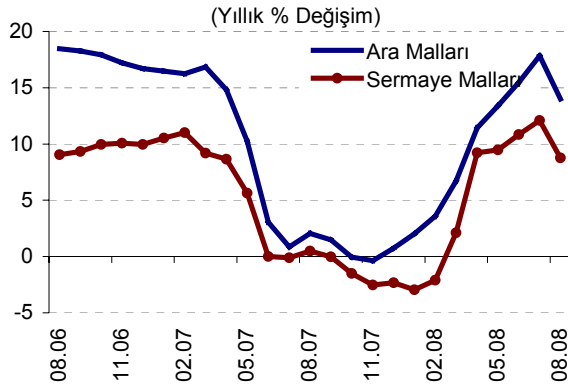
AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2008

Üretici fiyat endeksi MIGS sınıflamasına göre incelendiğinde, Ağustos ayında dayanıklı ve dayanıksız tüketim malları fiyatlarında artış gözlenirken, diğer kalemlerin fiyatlarında azalış görülmektedir. Dayanıklı tüketim malları fiyatlarında gözlenen yükselişte beyaz eşya fiyatlarındaki artışlar etkili olurken, dayanıksız tüketim malları fiyatlarını giyim eşyası imalatı fiyatlarındaki artışlar yukarı çekmiştir. Diğer taraftan, Ağustos ayında azalış gösteren ara malları fiyatlarında ana metal sanayi fiyatlarının, enerji fiyatlarında ise petrol ürünleri fiyatlarının belirleyici olduğu görülmektedir. Ayrıca, elektrik ve doğalgaz fiyatlarında gözlenen artışların enerji fiyatlarındaki düşüşü sınırladığı belirtilmelidir.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Eyl.07	Eki.07	Kas.07	Ara.07	Oca.08	Şub.08	Mar.08	Nis.08	May.08	Haz.08	Tem.08	Ağu.08	Oca-Ağu*
Ara Malları Fiyatları	0,06	-1,13	-0,64	0,53	1,18	1,66	4,30	4,90	2,03	1,69	1,42	-2,58	15,37
Sermaye Malları Fiyatları	-0,22	-0,59	-0,64	0,75	0,44	1,23	2,84	6,71	-0,42	0,32	0,83	-2,54	9,54
Dayanıklı Tüketim Malları Fiyatları	0,23	-0,02	-1,17	-1,90	-2,00	0,90	2,74	0,75	2,60	-0,30	2,13	1,52	8,54
Dayanıksız Tüketim Malları Fiyatları	2,13	1,88	0,84	0,14	-1,15	1,63	0,86	2,08	-0,33	0,02	-0,06	0,45	3,52
Enerji Fiyatları	-0,32	-2,94	6,68	-0,86	0,60	7,74	7,85	8,56	5,29	2,06	3,91	-6,19	32,91

Kaynak: TÜİK, TCMB.

*8 aylık birikimli artış.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2008

...TABLOLAR

Ağustos Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2008		2007	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	-0,24	11,77	0,02	7,39
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,63	-0,03	13,33	1,69	12,39
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,00	0,01	6,88	0,00	10,23
Giyim ve Ayakkabı	8,07	-6,05	3,73	-7,13	6,01
Konut	16,60	2,12	23,56	0,70	9,04
Ev Eşyası	7,42	0,00	7,05	-0,04	6,28
Sağlık	2,54	1,54	0,99	0,13	4,22
Ulaştırma	12,59	-1,55	9,69	-0,10	0,93
Haberleşme	4,30	0,45	4,56	-2,92	-3,19
Eğlence ve Kültür	2,81	0,24	1,89	0,57	1,37
Eğitim	2,24	0,51	7,28	0,26	7,66
Lokanta ve Oteller	5,64	0,78	14,92	0,71	10,30
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,16	-2,02	8,90	0,66	1,58

Kaynak: TÜİK

Ağustos Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2008		2007	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	-2,34	14,67	0,85	3,72
Tarım	19,84	-1,99	11,46	0,71	8,99
Sanayi	80,16	-2,41	15,42	0,89	2,55
Madencilik	1,62	0,40	30,78	3,31	3,59
İmalat	73,33	-3,14	14,32	0,60	1,44
Enerji	5,21	5,69	25,09	3,84	18,17

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iki iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.